

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ได้เสร็จสมบูรณ์ตามขั้นตอนของการวิจัย ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. ความสำคัญของการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่องวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานของการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียน
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. นักเรียนได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. ได้แนวทางสำหรับครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษาผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และวิชาอื่น
4. ได้แนวทางสำหรับการทำวิจัยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในหัวข้อเรื่องอื่นๆหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในพื้นที่เขตบริการของ ตำบลบัวทอง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 4 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียน วัดบ้านสวายสอ โรงเรียนบ้านตะเคียน โรงเรียนบ้านหนองเพชรและ โรงเรียนวัดบ้านรุน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 65 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบ้านรุน ตำบลบัวทอง อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเป็นครูประจำวิชา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน (เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 สัปดาห์ละ 1 ครั้งๆละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทดลอง 16 ชั่วโมง โดยไม่นับรวมเวลาการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน การวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ดังนี้

1. วัฒนธรรมด้านภาษา (ไทยเขมร ไทยลาว ไทยโคราช ไทยส่วย)
2. วัฒนธรรมด้านการทำมาหากิน (การทอผ้าไหม)
3. วัฒนธรรมด้านจิตใจ ความเชื่อ พิธีกรรม (การสะเดาะเคราะห์)
4. วัฒนธรรมด้านการละเล่นพื้นบ้าน (รำกะลา)
5. ประเพณีการบายศรีสู่ขวัญ
6. ประเพณีการบวชนาค
7. ประเพณีการแต่งงาน
8. ประเพณีทำบุญเข้าพรรษา

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนที่ใช้แผนการจัด

การเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่องวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ชนิด 4 ตัวเลือก โดยใช้ แบบทดสอบชุดเดียวกันทั้งทดสอบก่อนเรียนและทดสอบหลังเรียน แต่มีการสลับชื่อของ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่ง เรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ มีรายการประเมิน 15 รายการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ชี้แจงและกำหนดข้อตกลงในการจัดการเรียนรู้และทดสอบก่อนเรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้และเก็บคะแนนจากกิจกรรม ระหว่างเรียน
3. ทดสอบหลังเรียน และนำผลการทดสอบก่อนเรียนมาเปรียบเทียบ เพื่อดูการพัฒนาของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
4. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้หลังเรียนจบ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรม ประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 81.96/82.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่ง เรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 คะแนนหลังเรียนเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.62 หมายความว่านักเรียนมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 62.00

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53

อภิปรายผล

จากการวิจัยผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 81.96/82.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 หมายความว่านักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมในการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 81.96 และนักเรียนสามารถทำแบบทดสอบหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 82.00 เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ สุทธิดา สุภาชัยวัฒน์ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่ารูปแบบการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่มี 4 ขั้นตอน คือ การนำเสนอ การวางแผน การดำเนินการและการประเมินและปรับปรุงแก้ไข ทำให้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนช่วยให้นักเรียนจำนวนร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าร้อยละ 70 จันทรา อ่อนระหง (2550: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการสอนแบบบูรณาการโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นสื่อ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ “บ้านหลวงของเรา” สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหลวง สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาเชิงราย เขต 4 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นสื่อ เรื่อง บ้านหลวงของเรา ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ประสิทธิ์ สุคนทะราช (2550 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการใช้แหล่งเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับ ช่วงชั้นที่ 3 ของครูใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่า ระดับ การใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากทุกด้าน และการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สูงขึ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แหล่ง เรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยร้อยละ 53.00 และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 82.00 แสดงให้เห็นว่าผลการทดสอบของคะแนนเฉลี่ย ของผลต่างระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ นั่นแสดงว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่องวัฒนธรรม ประเพณีในชุมชน ที่ผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถกระตุ้นให้นักเรียนสนใจใน การเรียน ศึกษา ค้นคว้า ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องผลงานการวิจัยของ จันทรา อ่อนระหง (2550: บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ผลการสอนแบบบูรณาการ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นสื่อ ตาระ การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ "บ้านหลวงของเรา" สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชิงราช เขต 4 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นสื่อ เรื่อง บ้านหลวงของเรา ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 จินดา กวางษ์กลาง (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตำบลคำแคน โดยใช้ แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 1 ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การสร้างและพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตำบลคำแคน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน มีการพัฒนาต่อหน่วยการเรียนรู้ในระดับมากเกือบทุกด้านและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีความสัมพันธ์กับความเป็นท้องถิ่น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร้อยละ 100 มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 81.33 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80/70 อมรรัตน์ พงษ์ศิริปัญญาะ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอพระประแดง ในกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้ในเรื่องท้องถิ่นอำเภอพระประแดง มีทักษะในกระบวนการทำงาน อยู่ในระดับค่อนข้างดี ค่าเฉลี่ย 3.18 มีการปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ย 3.76 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นตนเองสูงขึ้นด้วย นันทิยา จินามา (2549:บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัย เรื่อง การใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเล่าเรื่อง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีทักษะการเขียนเล่าเรื่องโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน โดยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 69.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 65.00

3. คำดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.62 แสดงว่า นักเรียนมีการพัฒนามตามแผนการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 62 นั้นแสดงว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีความสนใจในการเรียน เป็นผลให้นักเรียนมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์น ไคค์ (สมศักดิ์ จีวัฒนา. 2546: 49) ว่าการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองจะดียิ่งขึ้น เมื่อผู้เรียนแน่ใจว่าพฤติกรรม การตอบสนองของคนถูกต้องและทำให้รางวัลจะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมนั้นๆสมบูรณ์ยิ่งขึ้น บรูเนอร์ กล่าวว่าการจัดเนื้อหาวิชา จัดวิธีการสอนให้เหมาะสมกับวัยให้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม แก่เด็กนักเรียน ครูเป็นผู้แนะแนวทาง ให้เด็กค้นพบความรู้ด้วยตนเอง รู้จักค้นคว้าหาความรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของวุฒิพงษ์ วงษ์ชู (2545:บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การพัฒนาแผนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เรื่อง ถังแควด้อมทางธรรมชาติชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน ผลการวิจัย พบว่า แผนการสอนที่สร้างขึ้นมีดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 81.59 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจด้านความสามารถในการเรียนรู้ผู้ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.53 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเป็นไปตามแนวคิดทฤษฎี และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมชาย เสมากุล (2550:บทคัดย่อ) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนการสอนใน โรงเรียนบ้านเขาวง ตำบลบางเขตพื้นที่การศึกษาภูษธานี พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในด้านกระบวนการเรียนการสอน

ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด พวงจันทร์ ศรีทอง (2550:บทคัดย่อ) เรื่อง เอกสารประกอบการสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นสู่อาชีพ ตามวิถีพอเพียง โรงเรียนวิสุทธิกษัตริย์ พบว่า การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่จัดการเรียน การสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ปฏิญญา ไตรพรหม (2552 :บทคัดย่อ) เรื่องการพัฒนาแนวทางส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า แนวทางการจัดการศึกษาโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมีความเหมาะสม ที่จะนำไปปฏิบัติ นักเรียน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อแนวทางส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับ สถานศึกษาขนาดเล็ก การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจึงมีความเหมาะสม และ เกิดผลดีกับนักเรียนทำให้นักเรียนมีการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

จากการวิจัยครั้งนี้แสดงว่า แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เรื่อง วัฒนธรรมประเพณีในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นมีประโยชน์ต่อครูผู้สอน เป็นแหล่งวิชาการที่ สามารถ สร้างสรรค์ พัฒนา การใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่าง กว้างขวางเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน สร้างจิตสำนึกในความรักชุมชนตนเอง เห็นคุณค่า ตระหนัก และภาคภูมิใจในท้องถิ่นตนเอง อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการทำงาน การค้นคว้า การฟัง การคิด วิเคราะห์ และการนำเสนอทั้งแบบรายงานและการพูดสื่อความได้ การพัฒนาแผนการจัด การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน จึงเป็นเครื่องมือหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถนำไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพและมีค่านัยสำคัญทางสถิติ สมควรที่จะมีการศึกษาและพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกสถานที่ ควรเตรียมแหล่งเรียนรู้และ นักเรียนให้พร้อมมากที่สุดก่อนออกไปศึกษานอกสถานที่จริง เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและให้ผล การเรียนรู้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกสถานที่ควรพิจารณาความเหมาะสมระหว่างเวลา กับสถานที่ และควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนไปด้วยเพื่อสร้างนิสัยให้กับ นักเรียน ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.3 การเชิญวิทยากรมาบรรยายเป็นกิจกรรมที่ดี ทำให้นักเรียนสนใจเรียนและมีความสุขในการเรียน ไม่จำเจ อยู่กับครูผู้สอนคนเดียว

1.4 ในการเรียนเป็นกลุ่มของนักเรียนควรแบ่งกลุ่มหรือจัดกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา เพื่อให้ให้นักเรียนทุกคนมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในกลุ่มของตนเองด้วย

1.5 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นกิจกรรมที่ใช้เวลานาน ควรมีการวางแผน ประสานงานให้ดี

1.6 ควรมีการประสานงานด้านสถานที่แหล่งเรียนรู้ หรือวิทยากรล่วงหน้าด้วย

1.7 ควรสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครอง ชุมชน ได้รับทราบเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อความเข้าใจในการเรียนของนักเรียน

1.8 ควรมีการประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆด้วย

2.2 ควรทำวิจัยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนกับเนื้อเรื่องอื่นๆในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมด้วย

2.3 ควรทำการวิจัยโดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆและระดับชั้นอื่นๆด้วย